

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117223224
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:4117223224.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcu Finance4you, a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 43 906 915, právne zastúpeného STRELÁK & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Jakubovo námestie 13, proti žalovanej Q. P., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, so sídlom K., O. J. XX, o zaplatenie 19.060 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15Csp/81/2021-437 zo dňa 26. júna 2023 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II. o uložení povinnosti žalovanej spoločne a nerozdielne spolu s pôvodne žalovaným 1/ N. P., ktorému táto povinnosť bola právoplatne uložená Platobným rozkazom Okresného súdu Nitra, č. k. 9Csp/197/2017-21 zo dňa 14.8.2017, zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22.624 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016, ďalej úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19.060 eur od 1.6.2016 do 22.8.2022 v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.564 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016 z r u š u j e a v tejto časti konanie z a s t a v u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku II. o uložení povinnosti žalovanej spoločne a nerozdielne spolu s pôvodne žalovaným 1/ N. P., ktorému táto povinnosť bola právoplatne uložená Platobným rozkazom Okresného súdu Nitra, č. k. 9Csp/197/2017-21 zo dňa 14.8.2017, zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22.624 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016, ďalej úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19.060 eur od 1.6.2016 do 22.8.2022 v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19.060 eur od 8.5.2016 do 22.8.2022 p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý vo výroku I. o zastavení konanie v časti zaplatenia sumy 19.060 eur a vo výroku III. o zamietnutí žaloby vo zvyšku uplatnených úrokov z omeškania.

Žalovaná m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 63 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) okresný súd výrokom I. v súlade s § 144 a nasl. CSP na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, s ktorým dispozitívnym úkonom žalovaná súhlasila, zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 19.060 eur. Výrokom II. uložil žalovanej povinnosť spoločne a nerozdielne spolu s pôvodne žalovaným 1/ N. P. (ktorému táto povinnosť bola právoplatne uložená platobným rozkazom Okresného súdu Nitra, č. k. 9Csp/197/2017-21 z 14.8.2017) zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22.624 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016, ďalej úrok z

omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19.060 eur od 1.6.2016 do 22.8.2022 a výrokom III. vo zvyšku uplatnených úrokov (správne úrok z omeškania; pozn. odvolacieho súdu) žalobu zamietol.

2. Vychádzal z predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/4/2023 z 31.3.2023) tak pokiaľ ide o dosiaľ nerozhodnutý predmet sporu, ako aj o otázky, ktoré bolo v súdnej veci nevyhnuté doriešiť. Okresný súd mal za to, že žalobca pri predčasnom zosplatnení úveru poskytnutého žalovanej (pôvodne označovanej ako žalovaná 2/) a pôvodnému žalovanému 1/, postupoval v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. V dôsledku doručenia „dôvodnej žiadosti“ veriteľa o splatenie celej pohľadávky tak nastáva strata výhody splátok a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť jednorazovo celý zvyšok dlhu.

3. Okresný súd uzavrel, že žalovaná sa mohla s predmetnou výzvou veriteľa najskôr oboznámiť 7.5.2016, kedy sa táto dostala do jej dispozičnej sféry. Nasledujúci deň - 8.5.2016 - je už dňom, kedy bola v omeškani s plnením zostatku úveru. Keďže žalobca reálne poskytol dlžníkom úver vo výške 24.406 eur (v bode 21. odôvodnenia nepresne a v rozpore s predchádzajúcim bodom 17. okresný uvádza i sumu 24.600 eur; pozn. odvolacieho súdu) a vzhľadom na splátky (v rozsahu 1.782 eur), ktoré priebežne realizovala žalovaná, okresný súd rozhodol, že je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22.624 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016, kedy došlo k úhrade ďalšej splátky v celkovej výške 3.564 eur. Ďalej preto okresný súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19.060 eur od 1.6.2016 do 22.8.2022, v ktorý deň žalovaná uhradila zostatok istiny vo výške 19.060 eur. Vo zvyšku žalobu zamietol.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na ich náhradu (vrátane trov predchádzajúceho odvolacieho konania) v rozsahu 63%. Taktiež pri rozhodovaní o tomto procesnom nároku zobral do úvahy právny názor odvolacieho súdu. Pri stanovení miery ne/úspechu tej-ktorej strany navzájom pomerovoval jednotlivé čiastkové nároky v rámci sporu ako celku. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie sumy 51.060 eur s príslušenstvom síce okresný súd priznal žalobcovi len úroky z omeškania, avšak za úspech je potrebné považovať aj úhradu istiny pred rozhodnutím vo veci vo výške 19.060 eur, čo v percentuálnom vyjadrení činí 37%. V rozsahu 63% tak ide o úspech žalovanej, čiže jej čistý úspech pri tomto nároku predstavuje 26% (63 - 37). V ďalšej časti predmetu sporu (o vzájomnej žalobe) bola žalovaná úspešná v plnej miere (v 100%-ách). Keďže išlo o dva nároky, tak celkový úspech žalovanej okresný ustálil v rozsahu 63% (126 : 2).

5. Proti tomuto rozsudku vo výroku II. o uložení povinnosti zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že žaloba v časti úrokov z omeškania bude voči nej zamietnutá. Opätovne (ako pri odvolaní proti v poradí prvému rozsudku okresného súdu) poukazovala na to, že žaloba smerovala spoločne a nerozdielne proti N. P. a nej (odvolateľke), pričom Okresný súd Nitra vydal platobný rozkaz, ktorý obsahoval poučenie „ak podáte včas odpor s vecným odôvodnením, súd platobný rozkaz zruší v celom rozsahu a nariadi na prejednanie veci pojednávanie“. Uviedla, že platobný rozkaz bol vydaný napriek tomu, že Krajský súd v Prešove v inej veci rozhodol, že zmluvy o úvere žalobcu sú neplatné pre rozpor s ustanoveniami viacerých zákonov i s dobrými mravmi a obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, teda „evidentne zakladajú nekalú obchodnú prax“, ktorá je zakázaná.

6. Po citácii článku 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP vyjadrila žalovaná právny názor, v zmysle ktorého prejednávaná vec vôbec nebola spôsobilá na vydanie platobného rozkazu, pričom Okresný súd Nitra mal postupovať podľa § 265 ods. 3 v spojení s § 168 ods. 1 CSP. Bola „hlboko vnútorne presvedčená“ o tom, že tamojší súd svojím procesným postupom znevýhodnil žalovanú stranu v porovnaní so stranou žalujúcou a dotknutý platobný rozkaz považovala za rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom.

7. Žalovaná zdôraznila, že výrokom III. predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Martin z 3.8.2022 bola žaloba vo zvyšku zamietnutá. Odvolací súd zrušil len výroky II., IV. a V. dotknutého rozsudku, čiže výrok III. zostal nedotknutý. Predmetom konania tak ostala len istina vo výške 19.060 eur s príslušenstvom. Nie je preto možné, aby v aktuálnom rozsudku z 26.6.2023 bola žalovaná zviazaná na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny, ktorá prevyšuje sumu 19.060 eur.

8. Žalobca zostal v odvolacom konaní nečinný.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), z ktorého titulu rozsudok okresného súdu zostal nedotknutý v odvolaní nenapadnutých výrokoch o zastavení konania v časti zaplatenia sumy 19.060 eur (výrok I.) a o zamietnutí žaloby vo zvyšku uplatnených úrokov z omeškania (výrok III.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.

1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.564 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016 rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušil a konanie v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP zastavil; vo zvyšnej preskúmvanej meritórnej časti rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Krajský súd zdôrazňuje, že odvolací súd je viazaný nielen rozsahom odvolania, ale i konkrétnymi námietkami, ktoré odvolateľ vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku (§ 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP). To znamená, že vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia posudzuje (takmer výlučne) z dôvodov označených odvolateľom. Viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími námietkami v plnej miere platí aj v spotrebiteľských sporoch, ktoré sú zaradené medzi spory s ochranou slabšej strany. Súvisiace zákonné ustanovenia (§ 290 až § 300 CSP) uvedené všeobecné pravidlo žiadnym spôsobom nemodifikujú.

11. Opodstatnenou je odvolacia námietka žalovanej týkajúca sa rozsahu predmetu sporu po predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu. Priamo z výroku uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/4/2023 z 31.3.2023 vyplýva, že v ďalšom konaní bude/zostala predmetom sporu už len suma 19.060 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 23.3.2016 do zaplatenia. Vo zvyšnom rozsahu (vo vzťahu k žalovanej) bola žaloba právoplatne zamietnutá, keďže predmetný zamietajúci výrok III. rozsudku okresného súdu z 3.8.2022 ako nenapadnutý odvolaním ani jednej procesnej strany zostal nedotknutý.

12. Náležite preto argumentuje žalovaná, že jej nemohla byť uložená povinnosť zaplatiť úrok z omeškania zo sumy prevyšujúcej istinu 19.060 eur. V konkrétnostiach súdnej veci ide o čiastku 3.564 eur (rozdiel medzi sumami 22.624 eur a 19.060 eur) v časovom úseku od 8.5.2016 do 31.5.2016. O predmetnej časti konania/sporu už bolo totiž právoplatne rozhodnuté v predchádzajúcom štádiu rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 15Csp/ /81/2021-349 zo dňa 3. augusta 2022 zamietnutím žaloby vo zvyšnej časti.

13. V zmysle § 230 CSP prekážka existencie právoplatného rozsudku o tej istej veci (res iudicata) bráni ako negatívna neodstrániteľná podmienka konania tomu, aby sa súd mohol v ďalšom konaní znovu tou istou vecou zaoberať (opätovne tú istú vec prejednať a rozhodnúť). Vo vyššie uvedenom rozsahu (o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.564 eur od 8.5.2016 do 31.5.2016) ide o tú istú vec/o tú istú časť predmetu sporu a teda je daná prekážka veci rozhodnutej, ktorá predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, pre ktorý v dotknutej časti musel byť rozsudok okresného súdu zrušený a konanie zastavené (§ 161 ods. 1, 2 v spojení s § 230 a § 378 ods. 1 CSP).

14. K súvislostiam platobného rozkazu vydaného v súdnej veci Okresným súdom Nitra sa odvolací súd pomerne obsérne vyjadroval už v predchádzajúcom rozhodnutí (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/4/2023 z 31.3.2023). V reakcii na aktuálnu odvolaciu argumentáciu žalovanej je nutné zdôrazniť, že dotknutý platobný rozkaz vo vzťahu k jej osobe nespôsobuje žiadne právne účinky, keďže v dôsledku ňou včas a s vecným odôvodnením podaného odporu bol platobný rozkaz (s poukazom na novelizáciu CSP zákonom č. 211/2021 Z.z. bezprostredne samotným podaním odporu) zrušený. Je teda úplne bezpredmetná polemika o tom, či mal alebo nemal byť platobný rozkaz vydaný, či Okresný súd Nitra náležite (osobitne z pohľadu ochrany spotrebiteľa) posudzoval relevantné skutkové a právne otázky, či prihliadal na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach a podobne.

15. Pre úplnosť krajský súd opakovane konštatuje, že pôvodne žalovaní 1/ a 2/ (N. P. a aktuálna žalovaná Q. P.) ako solidárni dlžníci netvoria nerozlučné procesné spoločenstvo. Preto v dôsledku odporu podaného len aktuálnou žalovanou (pôvodnou žalovanou 2/) došlo k zrušeniu platobného rozkazu iba vo vzťahu k nej. Zhodne ako v predošlom rozhodnutí odvolací súd dopĺňa, že v rámci poučenia v dotknutom platobnom rozkaze nebola použitá formulácia o jeho zrušení v celom rozsahu, pokiaľ podá odpor, čo i len jeden zo žalovaných; poučenie obsahovalo termín „ak podáte odpor“.

16. Avšak ani v prípade nesprávneho poučenia v platobnom rozkaze by nedošlo k „založeniu“ nerozlučného procesného spoločenstva na strane (pôvodných) žalovaných. Vo vzťahu k aktuálnej žalovanej bolo rešpektované aj ustanovenie § 265 ods. 3 CSP, keďže v ďalšom priebehu sporu (po zrušení platobného rozkazu) došlo k nariadeniu pojednávania/pojednávaniu. Nariadenie predbežného

prejednania sporu je len fakultatívnou možnosťou postupu konajúceho súdu; bezprostredne v § 168 ods. 1 CSP je v tomto zmysle použitá formulácia „ak súd nerozhodne inak“.

17. Bez ohľadu na konštatovanú vecnú nedôvodnosť dotknutej odvolacej námietky z jej obsahu a ani z celkového kontextu vôbec nie je zrejmé, akú relevanciu má mať vo vzťahu k odvolateľkou napadnutému výroku o uložení jej povinnosti (spoločne a nerozdielne s pôvodným žalovaným 1/) zaplatiť žalobcovi konkrétne vymedzený úrok z omeškania. Uvedené v plnej miere platí aj pre citáciu čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP.

18. V tejto spojitosti sa prejavuje vyššie spomínaná zodpovednosť odvolateľa za vymedzenie konkrétnych odvolacích argumentov. Pokiaľ dotknutá strana zvolí argumentáciu, ktorá nie je spôsobilá - napríklad (aj) pre neexistenciu vecnej súvislosti s namietaným výrokom a k nemu vedúcim úvahám, či východiskám - spochybniť závery okresného súdu, logicky nemôže viesť k inému výsledku ako k potvrdeniu napadnutého rozhodnutia, resp. jeho časti. Predmetné konštatovanie sa s výnimkou námietky týkajúcej sa prekážky veci už právoplatne rozhodnutej viaže v podstate na všetku ďalšiu argumentáciu žalovanej. Z daného titulu odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku II. v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19.060 eur od 8.5.2016 do 22.8.2022 potvrdil.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý v dôsledku existencie prekážky veci rozhodnutej „modifikuje“ (hoci i len vo veľmi malej miere) prvoinštančné rozhodnutie jeho čiastočným zrušením a zastavením konania, je z pohľadu nároku na náhradu trov konania nutné analogicky vyhodnotiť ako zmenu rozhodnutia okresného súdu. Odvolací súd tak podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v súdenom prípade rozhodoval o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania.

20. V okolnostiach posudzovanej veci však k žiadnej zmene v otázke nároku na náhradu trov konania nedošlo. Čiastočné zastavenie konania ide na vrub nedôslednosti v postupe okresného súdu; nie je preto možné zavinenie za zastavenie konania pričítať ani jednej sporovej strane. Navyše, pri vymedzení miery úspešnosti strán okresný súd bezprostrednejšie nezohľadňoval rozsah príslušenstva a tak čiastočná „modifikácia“ rozsahu úroku z omeškania (ktorá aj v nominálnej hodnote je veľmi nízka - cca 12 eur) žiadnym relevantným spôsobom neovplyvní stanovenú mieru ne/úspechu sporových strán.

21. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v konkrétnostiach súdeného prípadu by vzájomný pomer úspešnosti strán zostal rovnaký aj za situácie, keby sa zohľadňovala hodnota príslušenstva. V rámci (prvého) rozsudku okresného súdu z 3.8.2022 okrem zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalovanej ohľadne istiny v rozsahu 32.000 eur, bolo zamietnuté i príslušenstvo - úrok z omeškania - ku dňu rozhodovania okresného súdu vo výške cca 10.290 eur. V rámci (druhého) rozsudku okresného súdu z 26.6.2023 (aktuálne preskúmané rozhodnutie) popri zastavení konania o zaplatenie istiny 19.060 eur (pre čiastočné späťvzatie žaloby podmienené správaním žalovanej po podaní žaloby) predstavujú žalobcovi priznané úroky z omeškania v nominálnej výške sumu cca 6.000 eur a zamietnutá časť úrokov z omeškania zodpovedá nominálnej výške cca 1.000 eur.

22. V úhrne tak v časti konania/sporu o zaplatenie finančnej sumy vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou možno konštatovať úspešnosť žalobcu v rozsahu cca 25.060 eur (19.060 + 6.000) a úspešnosť žalovanej v rozsahu cca 43.290 eur (32.000 + 10.290 + 1.000); čo zodpovedá okresným súdom ustálenému pomeru 63% : 37% v prospech žalovanej. Z celkového hľadiska sa teda jedná o čistý úspech žalovanej v rozsahu 63 %. Ide o súčet plného úspechu v časti sporu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovitosti úveru (po prepočítaní koeficientom 0,5, keďže išlo o jeden z dvoch rovnocenných meritórnych nárokov) a 13 %-ého čistého úspechu žalovanej v časti sporu o zaplatenie finančnej sumy (rozdiel medzi úspešnosťou sporových strán 63% mínus 37%; opäť po vynásobení koeficientom 0,5).

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.